

Nhật Thay Pháp Chiếm Cứ Đông Dương

Năm 1940, Pháp bại trận ở Châu Âu, Quân đội Đế quốc Nhật Bản thuộc phe Phát xít liền hất cẳng Pháp chiếm đóng toàn Đông Dương.

Quân đội Nhật đã chớp thời cơ xua quân từ Nam Trung Quốc vào Việt Nam nhằm mở rộng vùng chiếm đóng ở họ ở Đông Nam Á. Nhưng với số quân ít ỏi, Nhật vẫn phải dựa một phần vào Pháp để kiểm soát Đông Dương, gồm Việt Nam Lào và Campuchia, trong giai đoạn đầu.

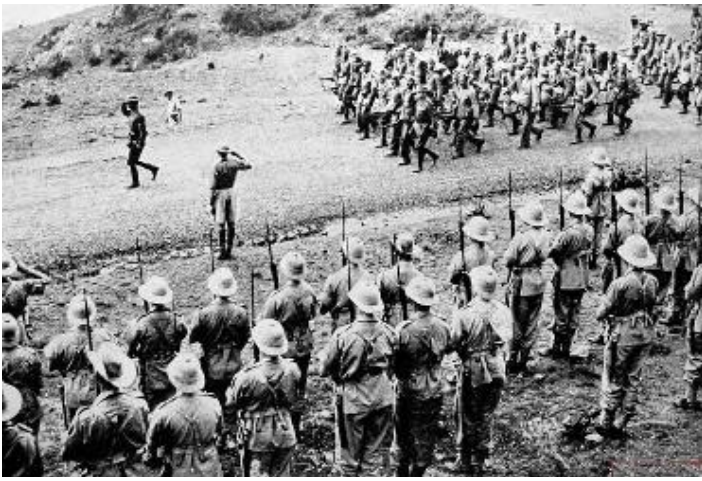

Ngày 5/9/1940, quân Nhật đưa quân đội đến đồn trú tại Đông Dương. Lực lượng Nhật được sự hỗ trợ bằng máy bay và tàu chiến của Nhật từ căn cứ ở đảo Hải Nam. Tướng Nhật Takuma Nishimura được giao quyền chỉ huy quân đoàn Hoa Nam, tiến hành đàm phán với Đô đốc Pháp Decoux, toàn quyền Đông Dương, để thỏa thuận trải quân Nhật trên lãnh thổ Đông Dương do Pháp đang cai trị.

Để tránh giao tranh, ngày 21/9/1940, Pháp đồng ý nhượng bộ, cho phép Nhật đóng 6 ngàn quân ở Bắc kỳ, được quyền sử dụng 4 sân bay, đồng thời được quyền chuyển 25 ngàn quân từ Vân Nam qua miền Bắc Việt Nam, và được quyền sử dụng cảng Hải Phòng để vận chuyển một sư đoàn thuộc quân đoàn 21.

Bất chấp việc đàm phán chưa ngã ngũ, quân Nhật tiến hành kế hoạch đánh Pháp. Tối ngày 22/9/1945, sư đoàn 5 tinh nhuệ trực thuộc quân đoàn 21 Nhật từ Trung Quốc tràn qua biên giới vào Việt Nam qua ngã Đồng Đăng và giao tranh quyết liệt với quân Pháp tại đây. Giao tranh lan ra các đồn binh Pháp dọc biên giới. Xe bọc thép Nhật uy hiếp Lạng Sơn, buộc quân Pháp tại đây giữ cương cờ đầu hàng.

Quân đội Nhật bắt đầu đổ bộ lên Việt Nam trong tháng 9/1945 với việc đưa 4.500 quân và hơn một chục xe tăng lên cảng Hải Phòng.

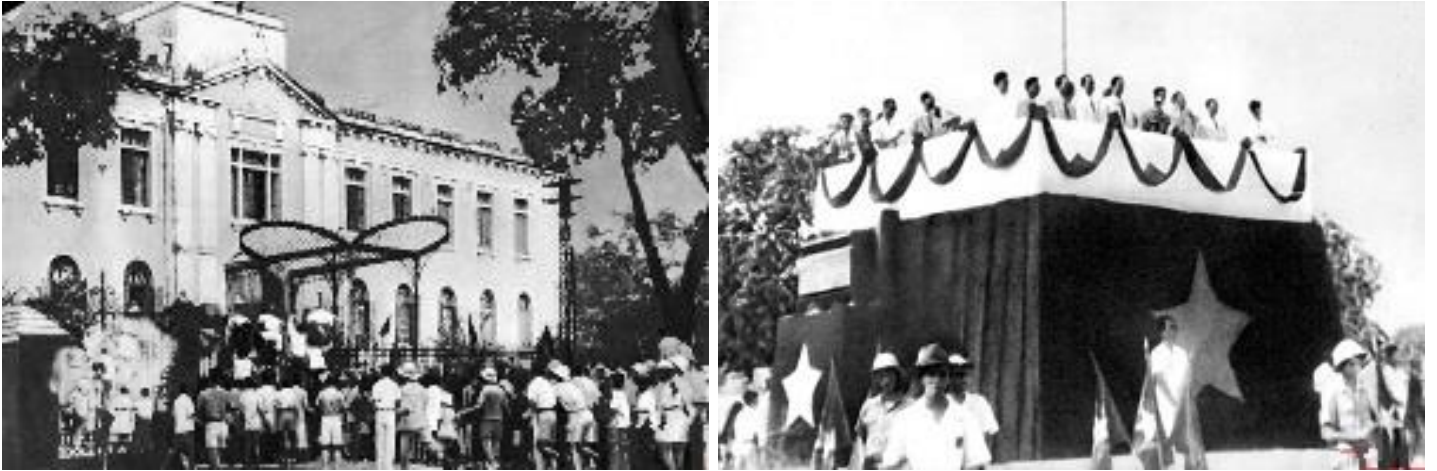

Kể từ thời điểm này, dân tộc Việt Nam rơi vào cảnh “một cổ hai tròng” khi vừa bị Pháp đô hộ, vừa bị Nhật áp bức. Lực lượng Việt Minh khi này là một trong những lực lượng đầu tiên tuyên bố chống phát xít Nhật.

Quân Nhật tiến vào Hải Phòng, hải cảng lớn và quan trọng nhất Đông Dương chuẩn bị tiến hành chương trình bóc lột thuộc địa. Những tài nguyên quan trọng của Việt Nam, bao gồm cao su và quặng sắt, đang là nguyên liệu quan trọng để phục vụ ngành công nghiệp quốc phòng của Nhật trong thời kỳ chiến tranh. Quân đội Nhật tiến sang Việt Nam từ Đồng Đăng, Lạng Sơn. Phía Trung Quốc, quân Quốc Dân Đảng của Tưởng Giới Thạch tuyên bố theo Phe Đồng minh nhưng không đủ sức đưa quân qua Việt Nam vì sức lực của quân Nhật ở Trung Quốc vẫn còn lớn.

Ngày 19/8/1945, Chiến tranh Thế giới thứ hai kết thúc, Nhật đầu hàng phe Đồng Minh; trong khi Pháp chưa kịp củng cố quyền lực, Việt Minh liền thúc đẩy quần chúng yêu nước đứng lên cướp chính quyền.

Ngày 2/9/1945, Nhật ký thoả thuận đầu hàng vô điều kiện với Mỹ trên thiết giáp hạm Missouri, Hồ Chí Minh lợi dụng cơ hội đứng tại Quảng Trường Ba Đình đọc bản Tuyên Ngôn Độc Lập, thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà, trước khi quân Pháp theo chân quân đội Anh trở lại Việt Nam.